

Előfizetési árak:

Házhoz hordással vagy postán küldve:
 Egész évre . . 14 ft — kr
 Félévre . . 7 » — »
 Negyedévre . . 3 » 50 »
 Egy hóra . . 1 » 20 »
 Egyes szám ára 5 kr.

Kiadóhivatal:

Endrényi Testvérek könyvkereskedése Szegeden, hová az előfizetések s a lap szétküldésére vonatkozó fölszólalások intézendők.

SZEGEDI HIRADÓ

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik mindennap, hétfőn és ünnep után is.

Szerkesztői iroda:

Tisza Lajos-körút 73. sz.
 Reitzer-féle ház, földszint,
 hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Bérmertelen levelek nem fogadtatnak el.

Kéziratok nem adatkak vissza.

Hirdetéseket

és nyílttéri közleményeket a kiadóhivatal mérsékelt áron vesz föl.

Az új közigazgatás.

Szeged, nov. 11.

Alig vártunk még törvényjavaslatot, amely elé oly jogos kíváncsisággal s az érdeklődésnek akkora feszültségével néztünk volna, mint a közigazgatási reformok elé.

Mondhatjuk, hogy a várakozás valóban igazgatót tesz.

Mi lesz a megyével, mi az árvaszékkal, a közigazgatási bíráskodással s mi különösen a községi közigazgatással?

Ez a négy kérdés ég évek óta a nemzet lelkében.

E kérdések elsejére, hogy tudniillik milyen lesz az új megye? eléggé terjedelmes, de különben fölöttébb hiányos és laikus fölfogásra valló feleletet ad egyik bécsi lap, melyet a P. H. a magyar kormány «intim szócsövének» titulál.

A bécsi lap közleményéből a következő momentumok érdemelnek különös figyelmet.

A *főispán*, a megye első hivatalnoka fegyelmi hatalmat gyakorol s elvezi az elhelyezés és a hivataltól fölmentés jogát a kinevezendő egész tisztikar fölött.

Ez nem egészen új dolog. A főispánnak ma is jogában van például a szolgabíráknak ki- és áthelyezése.

Új a reformban először az, hogy a főispán maga is fegyelmi törvény alá esik. De ki fogja gyakorolni a főispán fölött a fegyelmi hatalmat? erre a kérdésre nem ad feleletet a bécsi közlemény.

És új másodszor az, hogy a megye bizottságának idáig kinevezett tisztviselői, minők a tanfelügyelő, államépítészeti hivatal mérnöksége, a kir. ügyész, pénzügyigazgató stb. egyenesen megyei tisztviselők lesznek a főispán fegyelmi hatósága alatt. De miképpen szakíttatnak ki például a kir. ügyészek az igazságügyminiszter, az adófelügyelők a pénzügyminiszter s a tanfelügyelők a kultuszminiszter hatásköre alól? s miképpen szervezik magát a belügyminiszteriumot, hogy fölöttes hatóságának keretében a mostani állami közegyek munkájára vonatkozó legfőbb ellenőrzés beleférjen?

E kérdésekre szintén nem kaptunk választ.

Azt kell hinnünk, hogy a reform e része teljes merevségében alig vihető keresztül.

Nem ismerjük a magyar kormány reformterveit; de annyi mégis valószínűnek látszik előttünk, hogy akkora fölforgatást művelni, aminőt a reform

e része involvál, nincs szándékában, már csak azért sem, mert ez az összes kormányzati ágak ujja szervezését s főként egyes közigazgatási hatóságokkal szemben még parallel hatóságok fölállítását is megkövetelné úgy például a tanügy, mint az adóügy terén. Elsőnél különösen nemzetiségi szempontból, hol jó részben csak is biazalmi uton és a bürokratizmus elhagyásával mutatható föl eredmény; másikkal pedig különösen fináncziális érdekből, amely megkívánja, hogy a pénzügyi kormánynak a megyén kívül is legyen egy-egy főszakembere a megyében.

Nem képzelhető pedig, hogy a parallel hatóságok jogköre így vagy úgy egymásba ne vágjanak s ezáltal összeütközésekre ne adjanak alkalmat.

Bizonyára úgy áll a dolog, hogy a bécsi lap idevágó értesülése legalább is téves.

A megyék mostani első tisztviselője, az *alispán* másodtisztviselővé degradálódik. A központban nem lesz hatalma, mert ez egészen a főispánt illeti, de a közigazgatás vezetése lefelé, a járásokban és községekben az ő kezébe tétetik le.

Ez egészen új a reformban s magával hordja (amit a bécsi közlemény röviden regisztrál is) a járások jogkörének kiszélesítését, külön járási tanácsal való fölruházását s mintegy szembeállítását a központtal s a megyei bizottmánnyal, amely e tanács tagjait választani fogja.

A reform e része csak homályosan van érintve; de már ebből is kicsillog a municipálistáknak inyére szolgáló ama tétel, hogy a választási jog elvesztése által megcsökkenő autonómikus hatalom, a járások igazgatását irányító járási tanácsokkal fog kárpótlást nyerni.

Ez a kárpótlás közigazgatási szempontból fölöttébb üdvösnek látszik, a mennyiben a járások direkciójába ilyenképp be fog vitetni a közvetlenség, ami mostanság a minden fölött álló megyebizottmány hatásköre mellett, hiányzott; pedig a közvetlenség hiánya a járások kerületi érdekeit csaknem teljesen kiszolgáltatta a domináló központnak.

Még két kárpótlást kapna az autonomia a választási jog elvesztéseért.

Egyik az, hogy a bizottmány határozatai csak kis mértékben szorulnak majd miniszteri jóváhagyásra. Vonatkozik-e az arra is például, hogy a

megye a saját alapjai és saját megterhelhetése fölött az eddiginél szababban intézkedhetik? — nem világlik ki a közleményből, mely az autonóm jogkibővítést e szavakkal fejezi ki: «a megyék köthetékét lényegesen megeresztik.»

Előttünk valószínű, hogy a lényeges megeresztés a megyei vagyonok hovaforrítása tekintetéből, nem lehet fölöttélen, már csak a nemzetiségi érdekek szempontjából sem, mert ez által lehetővé válnék a kívülről és lelketlen lázítók által fölzaklatott nemzetiségi megyékben oly érdekek támogatása, melyek a magyar nemzeties küzdelem eddigi eredményeit is kétségessé tennék.

E kötheték megeresztése mindenestre alkalmas leend a közügyekkel való ingyen foglalkozás és a demokratikus polgári kötelességek szeretetének ápolására; és e részben a tervezett liberális ujitást örömmel fogjuk fogadni.

De hiszszük azt is, hogy ama «kevés esetek», melyeknél az autonóm testület határozatai a bécsi közlemény szerint kormány-jóváhagyást fognak igényleni, úgy körül lesznek czírkalmazva, hogy a magyar hegemonia fejlesztése csorbát nem fog szenvedni sehol.

Ezért a hazafias czélért minden jó magyar eltűr egy kis kötheték szorítását.

A második, jobban mondva harmadik és legfőbb kárpótlás lenne a közigazgatási bizottság ujjaszervezése. E bizottság tagjainak számát ugyanis megszorítják a helyi társadalom tagjaiból, kiket a közgyűlés választana be.

Ámde ez a megszorítás csak a megyebizottmány tagjaiból eszközöltetné-e, vagy azon kívül állókból is? e kérdésre adós marad feleletével az említett közlemény.

Ha a kérdés utóbbi ágára nyerünk igenlő feleletet: úgy ez a lehető legliberálisabb reform leend, mely a közügyek intézésének ajtaját bárki előtt is megnyithatja; s mely bőven kárpótolná a municipálistizmus hivatát minden veszteségért.

Az ily módon kibővített közigazgatási bizottság osztályrendszer szerint működne s a helyi társadalom akaratát még a közigazgatási bíráskodás terén is érvényre juthatna.

E bizottság bírói szakosztálya lenne, bírói elemek nélkül, a közigazgatási bíráskodás első fóruma, mely

után csak egy fórum következne még: a Budapesti székelő legmagasabb közigazgatási törvényszék, egy rangban a kir. kuriával.

Nem valószínű, hogy a közigazgatási bizottságnak szakosztályokra való különítésével összefügg az a másik ujtás is, (amely már a Tibád-féle javaslatból kisugárzott) a megyebizottság oly szakosztályokra való különítése, minőt a képviselőháznál látunk.

Egyébiránt a bécsi közlemény nem csupán azért hiányos, mert a benne felsorolt tervezetekben nem látunk gondoskodást a közigazgatási szolgáltatás gyorsaságára és egyszerűsítésére; de hiányos főleg azért is, mert nem szól arról, ami pedig első sorban érdekel mindenkit a reformból, hogy tudniillik: mi lesz az árvaszékekkel s ennek vagyonával, a törvényhatósági városok autonómiájával s a községi közigazgatással?

Az egész tervezetben öröndetes a közvetlenségre valló törekvés minden közigazgatási szolgáltatásnál és a liberalizmus bevétele a polgári működés terének nagyobbításával.

E két elv különben, akár megáll a bécsi közlemény tartalma, akár nem, érvényesülni fog a reformban, mely elé bizalommal tekintünk.

A decentralizáció kezdete. Egyik fővárosi lap írja: A bíróságok és ügyészségek szerveztének módosítása ügyében egybehívott ánkét előtt — mint értesülünk — Szilágyi igazságügy-miniszter határozottan kijelentette, hogy a decentralizáció a jövő év márciusában történik meg. Ez az új verzió azonban már csak a lakásviszonyokra vonatkozó köz-tudomású előintézkedések szerint is szembeszökőleg légből kapott.

A „SZEVEDI HIRADÓ” TÁRCZÁJA.

A virginia.

A tágas kórterem meztelen falai között sorjában fölállított ágyak matracczairól megtört szemek tekintete száll sóvárogva az ablakok felé.

Mi történhetett odakünn a világban? Tegnap még aranyos napfény sugárzott be a redőnyiláson s a betörő fénysugarak, mint vékony aransodronyok futották be a kórtermet; olyan jól esett ez a kis fény, ez a kis sugár a sok betegnek.

Most homályos és még ridegebb a terem. Semmi sincs, ami a világra emléktessen.

De mégis van valami. Ez a harangozás. Mikor megkondul a harang, a betegek tudják, hogy lepergett ismét egy óra az idő végtelenségéből. Ismerik már ezeket a hangokat és örömet okoz nekik a tudat, hogy betegsükből ismét elmúlt egy óra; de a harang megkondul máskor is, néha hatalmas bömböléssel zug végig s a kórterem ablakait megrázza; ilyenkor tudják a betegek, hogy odakünn ünnep, parádé készül. Népek ezrei tolonganak a lobogó-erdővel borított utcákon. Cifra ruhás, boldog emberek, akik nem is sejtik, hogy nem az ékszerekben, hanem az egészségükben rejlik a kincs. Mikor fűlértően, rendetlenül kong-bong a harang, izgatottság uralkodik a kórteremben. Senki sem hallotta a vészkiáltást, de mindenki tudja, hogy tűz van; a homlokokra verejtékesőppek verődnek; mindenki nyugtalan, türelmetlen, sóvárogva néz az ablak felé. Ha kimehetne, segítene ő is. Megtörténik, hogy szomorúan, busan szól a harang; mintha csak zugásával tele akarná sirni, sikoltani a világot. A sok beteg szív ilyenkor összeszorul a félelemtől. Temetésre harangoznak. A sok elsővá-

Az utadó.

— A közgyűlés előtt. —

Ez a nap a Szendrey Pál dícsőségének napja volt.

A mindentudó Mikádón kívül t. i. a derék Pál ur az egyetlen teremtetett lélek Szegeden, aki ezt az új adótörvényt tudja.

A tegnapi debatte folyamán eleinte úgy látszott, mintha az öreg Wagner is sejdítene hozzá, legalább hatalmasan megágyozta a polgármesteri javaslatot; hanem aztán csakhamar kisült, hogy a lövéseinek nincs magva, nem tud biz az öreg ur de csak egy árva kukkot is ebből az egész átkos új intézményből.

Ezt a tudománybeli hiányosságot végezettül legjobban megröstellte a másik öreg, Szabó János urambátyám, aki maga lassu módja szerint akkor kezdte el lelkesen pártolni a Wagner indítványát, mikor már maga az indítványozó is ráismert a saját külön utvestőjének hiábavalóságára.

Egyébiránt az öreg Wagner tett egy pár kortörténeti kijelentést is, melyek közt legérdekesebb az a merész állítás, hogy «sokkal boldogabb volt Szeged, mikor puhafával fűtöttek, mint most a keményfa korszakában».

Hajh bizony talán nem is volna bolondság, ha visszafélődhethetnék a tőzeg s a bubos kementze kukoricaszár aerájáig! Csak már legalább a vasutat, meg a telegráfot ne találták volna föl.

Az is hiba volt az öreg uftól, hogy mint afféle telivér háziur és tőkepénzes, ezt a két népszerűtlen társadalmi osztályt vette nagyon a pártfogásába. Mert kérem alásan, micsoda injuria az, hogy egy háziur, akinek háromemeletes háza van, négy napot szolgáljon, mikor egy szimplex lakó csak egy napot tölt ki?

Ebből aztán úgy belékeveredett a szónok a régi közmunkatörvény szövevényes kacsiba, hogy alig birt belőle azon naiv konkluzióra ki-lyukadni, hogy egyébiránt majd megmagyarázza ő mindezt közgyűlés után magának a főispánnak négy szemközt.

Erre a fenyegetőzésre a mindig udvarias főispán annyit bátorkodott egész szerényen megjegyezni, hogy:

— Sajnálom, de holnap délután Szabadkán lesz közgyűlésem.

Egyébként az új utak építési sorrendjének megállapításánál mindenki őszintén színt vallott.

Az öreg Wagner a szatymazi szőlőket

nyodott kar elomló testére huzza a takarót, betakarja fülét, szemét. Nem akarja hallani a zugást, nem akarja látni a világot, el akar szunnyadni, hogy megszabaduljon az agyába tolokodó szomorú gondolatoktól.

Az a beteg fiatalember, aki csak az imént is még fennült, kis tükört tartott kezében s pődörgette bajuszát, most a paplan alá bujt. A legjobban retteg a haláltól. Folyton arról beszél, hogy ő a jövő héten ide, meg oda utazik, meglátogatja sógorát, aki még jobban tud inni, mint ő; meg fogja lepni barátait s aztán lopva beszökik egy alacsony ház kis kapuján, be a szobába, elbuvik a szekrény mögé s mikor hazajön kedvese, lábujjhegyen elősomfordál, hátul derékon öleli a kedvest és megcsókolja arcát... Két hónap óta mindennap elmondja ezt a beteg.

— A jövő héten utazom... A jövő héten...

Hanem az a jövő hét nagyon messze van. Eltelik sok, sok nap s az ápolónő mindennap azt mondja a fiatalembernek:

— Nem ezen a héten kell utaznia, hanem a jövő héten...

Napról-napra türelmetlenebb, izgatottabb lesz a tüdővésztes beteg. Folyton terveket kovácsol, új, meg új eszméi vannak minden nap, tele van reménnyel, bizalommal. Csak akkor csügged el, ha halottat visznek végig a folyosón.

Ilyenkor magára huzza a takarót s egész nap szavát sem lehet venni. Ha hozzálép az ápolónő, könnyes szemekkel pislog rá, remegő arca halottasápadt az ijedtségtől, félelemtől. Mindenütt ürességet lát, üres, sivár a terem, üres a lelke, mintha megfagyott volna benne minden gondolat; nem érzí a szívét, csak a halálfélelem érzése tölti el egész bensejét.

Ha meghalna!

kívánta istápolni, a főispán szíve a kedves, jó Váásárhely felé húzott, míg Obláth édes-bus merengéssel emlékezett vissza a gyálai rétre.

Obláth különben a közmondásos mindentudóságnál ezuttal esett csorbát olyképp kőszörlötte ki, hogy fölfedezte a török-kanizsai «mérvadó köröket». Ettől aztán az egész közgyűlésnek ellállott szemé-szája, de legjobban megrémült jó Pálffy polgármester, mert az Obláth indítványa az ő kötelességévé tette volna ezen problematikus létezésü «mérvadó körökkel» leendő érintkezést.

A rendkívüli közgyűlés lefolyásáról tudósítónk következőleg számol be.

Elnökök: Kállay Albert főispán, a közgyűlést d. u. 4 órákor megnyitván, előterjeszti, hogy a rendkívüli közgyűlés tárgyai: a honvédelvaskaszánya és az alsótanyai orvosi lak céljaira szükséges kisajátításokra vonatkozó két tanácsi jelentés, s az 1891. és 1892. évekre kivetendő *utadó* tervezete.

A tanácsi előterjesztések referense, **Palfy** Viktor szenátor konstatalja, hogy a két kisajátítás már másodszor kerül a közgyűlés elé, de most sem tárgyalható, mert a bizottsági tagok a törvény által ily esetekre megkívánt határozatképes számban nem jelentek meg.

A tanácsi előterjesztések fölött a legközelebbi rendes közgyűlés dönt és, pedig tekintet nélkül a megjelenendő biz. tagok számára.

A gyűlés főtárgya, az *utadótervezet* következzék.

Szendrey Pál jegyző hosszú és alapos beszédben terjeszti elő a polgármesteri tervezetet, melyet — az általunk már ismerttetett ülésein — a közigazgatási bizottság is letárgyalta s a közgyűlésnek előadásra ajánlt. A tervezet tudvalevőleg a 3 kézi napszámért 1 frt 50 krt, az igavonónap-számért 3 frtot rő ki utadóban, a minimalisták adóját 1 frt 50 krtban, a 30 frton fölül egyenes adót fizetőket pedig 10%-ban kívánja kiróni. A tervezettel kapcsolatosan a dorosmai műüti 80,000 frtos kölcsönnek évi 5 1/4%-kos törlesztéssel leendő konverziójára, s a H. M. Váásárhely felé az algyóli határig kiépítendő műüti építési költségeire 200,000 frtos kölcsön felvételét ajánlja a polgármester, az

Sohasem járna többé a földön, a házak mellett, a fák alatt, az emberek között.

Sohasem beszélne azokkal, akiket szeret.

Egész éjszaka nem alszik. Reggel elszunnyad s dél felé, mikor fölébred, ágya mellett áll az ápolónő, kezében orvosságot és kis kanalat tart.

— Nem kell, — szól a beteg s daczosan tolja el magától az ápolónő kezét.

Pedig az orvos azt mondta az ápolónőnek, hogy azt az orvosságot mindenáron be kell vettetni a beteggel. Az orvosság erős nagyon, kissé kábult lesz tőle, de azután könnyebben érzi majd magát.

Hiába minden rábeszélés, a tüdővésztes fiatalember hajthatatlan.

— Alkudjunk meg, — szól az ápolónő. — Ha beveszi az orvosságot, kieszközlök a doktor úrtól egy virginia-t.

Lesóványodott, fakó arca földéül a betegnek, szemében megcsillan a remény sugara.

— Igazán? Egy virginia-t? Akkor jobban is leszek már; a jövő héten utazom. Adja ide az orvosságot. De várjon. Esküdjék az Istenre, hogy nem csal meg.

Nem szabad habozni, remegni, nehogy elárulja magát az ápolónő. Sőt mosolyog, föltartja három ujját s megesküszik az élő Istenre, gyermekeinek boldogságára, hogy a főorvostól kieszközlök egy virginia-t.

Most aztán akár az egész orvosságot bevenné a beteg.

Másnap reggel a tüdővésztes fiatalember, amint kiköhögte magát, első szava volt az ápolónőhöz:

— Hol a virginia?

— Meg van! Meg van!

— Adja ide, hisz megesküdött.

uj adó terhére. — Az előadó ajánlja a tervezet elfogadását, mint amely a törvény intencziójának, az új teher arányos megosztásának mindenben megfelel. Eddig a közmunka a nyers erőt terhelte, most az adóerő fogja viselni, igazságos és arányos megosztásban.

Az egész terjedelmében felolvasott utadótervezetet időnkint teljes egészében lapunk már ismertette. Részletesen beszámolt valamennyi, ezen fontos tárgy körül felmerült vitáról is; volt alkalmunk kimutatni, hogy az a törvény céljainak teljesen megfelel s biztosítja is a közutak fentartása s fejlesztésének évi szükségletét. Az egész utadó-tervezet részletesen meg lett hanyva-vetve sajtóban, illetékes bizottságok előtt egyaránt s így fölösleges azt újra ismertetni.

Igazi érdemleges vita épp ezért a tegnapi közgyűlésen sem merült föl e tárgynál. A közgyűlés tulnyomó része már mint befejezett tény, jótóman csak formáságból tárgyalta le s fogadta el a polgármesteri tervezetet.

Csak Wagner Károly szólalt föl a tervezet egy része ellen. Indítványt adott be a 10%-ellen, melyet 5%-ra óhajt redukálni; az utadó ezen százalékkal is behozna 47,594 frtot, ami a szóló külön költségvetése szerint mutatkozó 43,639 frt szükségletet fődöznél. Ez a szükséglet-kevesebblet résznél a kiadásoknál szóló által ajánlott redukciókkal, részint pedig áztalt lenne elérhető, ha a dorosmai műti kölcsön hosszabb lejáratu kölcsönrel konvertáltatnék olykép, hogy a konverzió folytán előállandó évi törlesztés csak 4500—5000 frtra rugna. Egyuttal az évi bevételi fölségből legsürgösebben kiépítetni ajánlja 1. a kistelek-szatymazi; 2. a szabadkai; 3. a bajai; 4. a vásárhelyi; 5. a csongrádi országutakat. Szóló a kiépítendő utak ezen sorrendjét a vámbevételekből következtetett forgalmak nagysága szerint állapítja meg.

Kállay Albert főispán a közg, bizottsági üléseken már többször kifejtett indokok alapján a 10%-os kirovást s a vásárhelyi ut legsürgösebb kiépítését ajánlja elfogadásra. 5 százalékos kirovás mellett az új adó, a törvény intencziójával homlokegyenest ellenkezve, óriási aránytalansággal nehezédnek az egyes adózó osztályokra. Számmakkal igazolja, hogy pl. a legtöbb állam-

— Pszt. A betegek meghallják.

Ódahajolt hozzá s a fülébe sugta:

— Eldugtam a virginiát a másik szobában a fiókba.

Összekulcsolta csontos kezét s remegő hangon kérte:

— Ugy-e, én mindig nagyon szerettem magát? Most is szeretem. Minden kívánságát teljesítem. Teljesítse az én kívánságomat is.

— Ah, nem akarja ideadni a virginiát? pedig megesküdött!

— A virginiát kieszközöltem az orvostól, el van zárva fiókomba. De lássa, a füst ma még megártana annak az öreg betegnek. Várjon holnapig. Az Isten meg fogja áldani, ha ma lemond a virginiáról.

Az ápolónő könyeket morzsolgatott szét ránczos arcán, a tüdővésztes fiatalember gondolkozott. Végre halkan megszólalt.

— Nagyon, nagyon szeretnék szivarozni, de várok holnapig.

És elmúlt sok, sok nap. Az ápolónő minden nap sirva beszélte le a fiatal embert, hogy várjon holnapig.

— Holnap aztán elszívhatja a virginiát, jobban lesz az a szegény öreg ember.

Egyszer már nem tudott kitérni a fiatal ember kérése elől. Esküszögőnek nevezte, aki Isten nevé hiába ajkára veszi. A babonás asszony ijedten támolygott ki. Leült az asztal mellé, kihuzta a fiókot s kivette belőle a virginiát. Szakadó szívvel botorkált be a kórterembe. Odalépett kedvenc betege ágyához, de amint egy pillantást vetett annak megmerevedett arcára, sikoltva ejté ki kezéből az elszáradt, fonnyadt virginiát.

Uriel.

adót fizetőkire az 5 százalékos kirovással ugyanoly összegű utadó esnék, mennyi az államadót egyáltalán nem fizetőkire. A minimalisták pedig maguk többet fizetnének, mint a másik két osztály együtt. — A vásárhelyi országot sürgős kiépítését aktualissá teszi az a körülmény, hogy a szomszéd is ez irányban akar építtetni. A csatlakozás a két nagy város közt egy műttal itt az alkalom, melyet tovább halasztani nem lehet.

Obláth Lipét elfogadja a tervezetet s elismeréssel adózik annak korrektségeért. Általa a közmunka-teher viselésébe bevonatik a gazdákon és napszámosokon kívül az az osztály is, mely eddig alóla kibujt. Ezért, de hogy új terhet sem hoz magával, megszavazandó. Az 5 százalékos mellett a kiadások fódözve nem lesznek, ez már tény; már csak ezért is elvetendő Wagner indítványa, mely sürgeti ugyan az utfejlesztést, de ettől az eszközt el akarja vonni; a célzt akarja, de az eszközöket arra megtagadja. — A konverzió kérdésében a hosszú lejáratu kölcsönt illetőleg Wagnert saját szavaival czáfolja meg: Wagner mindig hangoztatni szokta, hogy terhelte ne hárítsunk unokáinkra, s most önmagának mond ellen. Szóló csak a vásárhelyi ut helyett szeretné a Gyála felé vivő utat kiépíttetni. Egyuttal ad hoc bizottságot kíván alakítani, az utak állandó ellenőrzésére s az utépítkezési költségvetések revíziójára. Erre a városi mérnökség mostani túlterheltsége mellett képtelen.

Szabó János Obláth gyálai utjával szemben Wagner indítványát pártolja.

Wagner s Obláth zarszavai után

Kállay Albert főispán a polgármesteri tervezetnek előbb a kirovási százalékra vonatkozó részét s Wagner 5 százalékos javaslatát bocsátja szavazás alá.

A közgyűlés tulnyomó többséggel elfogadja a tervezet 10%-át. — Aztán a legelőbb kiépítendő utak kérdésében a polgármester, Wagner és Obláth indítványai kerültek szavazásra. Nagy többséggel a közgyűlés a vásárhelyi ut kiépítése mellett nyilatkozott s elfogadja a konverziót, mely szerint 200,000 frt kölcsön vétetik föl s abból 80 ezer frt a dorosmai műti kölcsön kifizetésére, 120,000 frt pedig a vásárhelyi országot kiépítésére fordítatik.

Végre Obláth ad hoc bizottságát veti el a közgyűlés, Kállay főispán fölvilágosításai folytán. Ennek teendőit ugyanis a törvény a polgármesterre és v. főmérnökre bizza.

Az ülés ezzel véget ért.

Az utadó-tervezet 15 napi közszemlére tétetik s aztán fölküldetik a kereskedelmi miniszteriumhoz, felülvizsgálat végett.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése nov. 10-én.

Ülés kezdete 10¹/₄ órakor.

Elnök: Péchy Tamás.

Jegyzők: gr. Esterházy Kálmán, Josipovich Géza, Balogh Géza.

A kormány részéről jelen vannak: Szápáry Gyula gr., Wekerle Sándor, Csáky Albin gr.

A közoktatásügyi miniszter benyújtja a középiskolákról szóló jelentését, valamint a tanítói nyugdíj- és gyámalapról szóló jelentését.

Napirenden van a költségvetés részletes tárgyalása, nevezetesen a pénzügyminiszterium költségvetése.

Hegedűs Sándor előadó ismerteti a költségvetést és ajánlja elfogadásra.

Gaal Jenő (pécskai) a szeszdó és az italméresi jövedék hatásáról akar néhány szót szólni. Ez idő szerint mind a kettő elérte pénzügyi célját. Közgazdasági tekintetben azonban mindazon reményekben, melyeket a revízióhoz csatoltak, csalódtak. A magyar szesz folytonosan tért veszít. Az

érdekelték ma sokkal rosszabb helyzetben vannak, mint 1887. előtt; az ipar tönkrejutás előtt van. Kéri a kormányt, hogy ne nyugodjék bele a mai állapotba, hanem igyekezzék a reformot következetesen úgy keresztülvinni, amint azt a párttervezet megjelölte. Az egészségügyi szempont is igen fontos, és e részben is szigoruan kell foganasítani a törvényt; szükséges az orvosrendőri felügyelet, mert az ország most ki van szolgáltatva a méregkeverőknek. A kiviteli premiumok emelését kívánja. (Helyeslés balról.)

Veress József az adókiivetési rendszer változtatását kívánja. A községekben sokszor attól függ az adó mennyisége, hogy a megadóztatott minő viszonyban van az adófelügyelővel és jegyzővel. A népet főleg a fogyasztási adóval s az italméresi jövedékek szokták igazságtalanul terhelni.

Andreánszky Gábor br. a tisztviselők fizetésének javítását sürgeti; mert ők a katonatisztekkel szemben jelentékenyen mostohább helyzetben vannak. Mikor a fizetéseket megállapították, olcsóbb világ volt, pedig most a tisztviselői kvalifikációt mindig nehezebb feltételekhez kötik.

Wekerle pénzügyminiszter megjegyzi, ha nem is értük el azt a sikert, amelyet vártunk a szeszdó reformjától, annyit elértünk, hogy a szeszpar hanyatlását sikerült megállítanunk. Enélkül nagyon kellett volna hanyatlania. Ellenvetésül hozták föl, hogy a mezőgazdasági szeszgyárakra ki szabott kontingens nem lesz elég. Ennek éppen az ellenkezője állt be. Épp így történt a mezőgazdasági szeszgyáraknak adott bonifikációval is. A kiviteli premium emelését nem tartaná helyesnek. A készletek a múlt évhez képest 100,000 hektoliterrel apadtak; e tekintetben is tehát jobb a helyzet.

Az adókiivetésekre nézve megjegyzi, hogy mint már közölte a lapokban és a házban is említette, utasítást adott a pénzügyi községeknek, hogy ahol az üzlet emelkedő irányzatot nem mutat, ott az adót ne emeljék, ahol pedig emelkedő irányzatot mutat, rohamosan ott se emeljék az adókat. (Veress József: Perczentet kapnak!) Bocsánat, de a képviselő ur akkor rosszul ismeri adórendszerünket, még rosszabbul törvényeinket, mert kellene tudnia, hogy perczent nem létezik. Ez lehet talusi felfogás, de e házban még sem kellene ilyent mondani. (Helyeslés jobbról.)

Mindenesetre törekedett, hogy a nagy adóelvitkolások meg ne történhessenek. A regálébérlelőkről nem áll jót és azt sem tagadja, hogy a végrehajtásoknál kortes cézlokat követhettek; de akárci fordul hozzá panasszal, meg lehetnek győződve, hogy szigoruan meg fogja a visszaéléseket torolni. (Elénk helyeslés.) A telepések érdekét szíven hordja, igyekszik minden felekezethez iskolát alapítani; de általános elvként mondatik ki, hogy lehetőleg egy válsuak legyenek egy telepen, mert különben az iskola költségeit nem bírnák meg.

A tisztviselők fizetésének javítására már konkrét javaslatot dolgoztatott ki. Nálunk azonban nemcsak az illetmények javításáról, de arányosításáról is van szó. Reméli, hogy a javaslatot még ez ülésszakban be fogja nyujthatni. (Elénk helyeslés jobboldalon.)

Veres József személyes kérdésben megjegyzi, hogy ő nem ismeri, nem is ismerheti a pénzügyi törvényeket, de nem ismerik a pénzügyi községek sem. (Derűtség.) Ezért nem is ragaszkodik felszólalásához; de kéri a minisztert, utasítsa ugy a községek, hogy a közönség ne legyen kénytelen mindig a legelső fórumhoz fordulni igazságért.

Vadnay Andor a pénzügyi tisztviselők helyzetének javítása érdekében szól, akiknek kvalifikációjával nem áll arányban fizetésük.

Szendrey Gerzson az adókiivetésnél előforduló rendetlenégeket ajánlja figyelmebe a miniszternek s átad neki adóköny-

veket, melyekben hiány van előlva, dacára annak, hogy az illető részéről tulfizetés történt.

Elnök megjegyzi, hogy ily nagyszámú eredeti okmányt ne adjanak át a képviselőházban, mert beszédközben a képviselő nem tehet le a miniszter asztalára okmányokat.

Csatár Zsigmond a Szendrey által felhozott panaszok jogosultságát vitatja s kéri, hogy ezeket intézze el a miniszter.

A népnek az iszákosságtól való megmentése érdekében semmiféle törvényhozói intézkedés sem történik; innen-onnan tiz éve annak, hogy a zempléni kérvény elintézetlen, mindig tanulmányozza a kormány.

Kéri a minisztert, rendeljen el szigorú vizsgálatot Baranyában, ahol, mint az ország más vidékein is, 4—5 frt állami tartozás miatt elárverezik a szegény embernek mindenét.

Wekerle pénzügyminiszter megjegyzi, hogy Szendreyhez ritkán van szerencsájük a házban, azért nem tudja, hogy minő előterjesztéseket tesz a kormány. Az általa beterjesztett javaslat szerint a községi adókezelést külön kiküldött pénzügyi közegek fogják felülvizsgálni. Az adókönyveket kéri visszavenni, mert ezek okmányok s nem helyes minden jegyzék nélkül átadni. Azt maga is látja a könyvekből, hogy valami nagy rend nem lehet; de az adókönyvekből nem győződik meg, miben áll a rendtelenség.

A rendszeres ellenőrzés által, reméli, hogy meg fogja szüntethetni a bajokat.

Ezután a központi igazgatás tételét elfogadják.

A pénzügyigazgatóságok tételénél

Válly Árpád a pénzügyi adminisztráció hiányai miatt szólal föl. A tévedéseket és késedelmeket nyilván a pénzügyi adminisztráció komplikáltsága okozza. Szükséges lenne ezeknek lehető egyszerűsítése. Az adókövetések későn történnek.

Wekerle miniszter megjegyzi, hogy a míg nem lesz meg a rendszeres községi adószedés, addig az adókövetések késedelmességén sem lehet segíteni.

A mi az adminisztrációt illeti, a mennyiben az egész községi adminisztrációt felölelő reform van készülöben, a pénzügyi adminisztráció reformja is meg fog történni.

A földadó nyilvántartásnál

Simonfay János arra kéri a minisztert, hogy világosítsa föl, mire alapítja azt, hogy a földosztályozási könyveket újra változtatják. Azt hiszi, hogy a pénzügyminiszter nincs kellőleg informálva.

Wekerle pénzügyminiszter törvényszereinek mondja a változott birtokokra nézve az új helyszíneléseket és osztályozásokat. Hogy ez adófölemelésre vezetne, nem ismeri el. A földadó kontingensében van s ennél nagyobb összeget nem szabad beszédeni. Ez eljárást föltétlenül fenntartandónak véli.

Linder György tényleg megtörténtnek mondja, hogy Baranyán 1886. óta változatlanul kivették a befejezett kataszteri munkálatok alapján az adót s mégis tavaly megjelent egy helyszínelési biztos és anélkül, hogy változás történt volna, megtette, hogy egy és ugyanazon dűlőben a község tudta nélkül egyik szomszédnak fölemelte, a másiknak leszállította adóját, az adóelosztást pedig nem tették közszemlére. Az emberek pedig nem találtak orvoslást.

Wekerle Sándor pénzügyminiszter: Ez lényegesen más, mint amit Simonfay képviselő mondott. Megjegyzni, hogy az ügyet alaposan meg fogja vizsgálni, de kéri, mondják meg a község nevét. (Linder megnevezi.)

Ülés vége 2 órakor.

H i r e k.

Határidő:

Nov. 15. Az ügyvédi kamara fegyelmi ülése d. u. 3 órakor.

Nov. 16. A polgári lányok bálja Gedónál.
Tiszti estélyek. November 18-án, december 7. és 31-én. 1891-ik év január 13-án, február 3-án, márczius 5-én és április 6-án a Tisza-szálló nagytermében.

Nov. 22. Iparos-ifjúság Katalin bálja a saját helyiségekben.

Decz. 8. A szegedi dalárda III. köt. estélye a Tisza-szállóban.

— **Katonai szemle.** Cronenbold tábornok, az eső miatt, szombatra jelzett szemléjét a 46. gyalogezred fölött tegnapra halasztotta. A 46. gyalogezred Szegeden állomásozó I. zászlóalja és a póttartalékosok kivonultak az alsóvárosi gyakorlóterre, hol a tábornok tüzetesen vizsgálta meg az egyes osztályokat s alapos meggyőződést szerzett magának a katonák eddigi kiképzetéséről. Szemle után a tisztekkel a további kiképzés módosításait beszélte meg, végre az eddig elért eredmény fölött az egész tisztikar előtt teljes meglepődését fejezte ki. Cronenbold tábornok tiszteletére a Tisza-szálló éttermében estély volt, melyen megjelent a közhadsereg és honvédség Szegeden állomásozó valamennyi tábornoka és törzstiszteje. A tábornok, aki itt léte alatt a belvárosi kaszinót is fölkereste, tegnap este utazott el B.-Csabára, ahol a 101. ezred fölött tart szemlét.

— **A főispán vendégei.** Kállay Kornél szabolcsmegyei földbirtokos, Kállay Albert főispán testvére tegnap este Szegedre érkezett. Mára várják Kállay András szabolcsi főispánt is.

— **A főmérnök balesete.** Mint részvétellel értesülünk, Tóth Mihály városi főmérnököt súlyos baleset érte vasárnap este. A főmérnök együttült családjával s társalgásba mélyedve csak későn vette észre, hogy Andor nevű kis fia gondatlanságból az égő gyertyát az ablakfüggöny alá tette. A nehéz függöny pillanat alatt lángba borult s a láng már-már a függönyfába is belekapott, midőn a főmérnök hamarjában pusztá kézrel esett neki az égő függönynek, hogy leszaggassa s a nagyobb szerencsétlenségnek elejét vegye. Ez nagynehezen sikerült is, azonban oltás közben a főmérnök jobb kezén rendkívül súlyos égési sebeket szenvedett. A kéz össze-vissza égett, szokatlan nagyságra feldagadt s egész felbőrét tegnap már le is kelle hántaniok az orvosoknak. A metsző fájdalomtól a főmérnök el is ájult s most súlyos betegen fekszik ágyában. Megnyugvással közölhetjük azonban, hogy az orvosok véleménye szerint hosszas gyógykezelés után bár, de mégis minden utókövetkezmény nélkül sikerül a beteg kezét megmenteni.

— **Az országos dalár-szövetség.** Az országos magyar dalár-egyesület november 9-én Budapesten választmányi gyűlést tartott, melynek lefolytáról lapunk tudósítója a következőket írja: Jelen voltak: L. u. n. g. György fővárosi tanácsos, a szövetség elnöke, Erney József titkár, továbbá a választmányi tagjai: Szederkényi Nándor orsz. gyűlési képviselő, id. Ábrányi Kornél, Berecz Ede, Goll János, Márk Endre (Debreczen), Sipos Antal, Zimay László, Szegedi Endre, Csizik Károly (Buda), Rózsavölgyi, Ság József. A tárgyszorozat első pontját folyó ügyek elintézése képezte, nevezetesen három tagegylet kilépésére nézve, azok az alapszabályok rendelkezésének épségben tartására utasítottak. Három újonnan jelentkező tagegylet pedig fölvetetett. A szövetség folyó pénzügyi jelentése meglepődéssel tudomásul vétetett; valamint közönséget szavaztatott Budapest fővárosnak 300 frtot tevő adományaért, mely ez évre a szövetségnek a közművelődési alapról kiutalványoztatott. A szegedi dalár-egyesület számadásai átvizsgálás végett egy három tagú bizottságnak kiadott. Itt azonban az elnök azon előterjesztésére, hogy a számadások átvételénél 37 frt készpénz lett beszolgáltatva, Szegedi Endre megjegyzi, hogy a bevételből a központnak az ünnepség megtartása előtt már

1200 frt mint tiszta bevétel kifizettetett, tudomásul vétetett. Ezután következett az alapszabályok és ügyrend módosítását tárgyzó javaslatok behatár tárgyalása. Örömmel jegyezhetjük föl, hogy ez alkalommal a gyűlés menete a tapasztalt elnöki vezetés mellett, mindenkit kielégített és az alapszabályok oly sarkalatos módosításokon mentek keresztül, mely reményt nyújt arra, hogy valahára a dalár-egyesületek céljuknak teljesen meg fognak felelni és a magánérdekek előtérzése nem fog a jövőben sikerülni. Öröm volt hallani minden észrevételt; mert azok ez alkalommal az önzetesen igazságnak megfelelőek voltak. Nagy vitát idézett azonban elő a 19-ik §., mely így hangzik: «Minden tagegylet magát az országos dalár-egyesülethez mint működő, vagy versenyző tag-egylet bejelenteni köteles, az ünnepély színhelyén pedig az egyesületi elnökség által kijelölt bíráló-bizottság előtt magát a tekintetben igazolni, hogy a műsora kitűzött darabok betanulásával kellően elkészült. Az oly tag-egylet, melynek előkészítési hiányosnak találott, ugy a versenyzéstől, mint a közreműködéstől kizárható.» Szegedi Endre ezt helyesnek nem tartja, mert az egyletek ez által iskolászerű vizsgálatoknak lennének kitéve és ezzel az egész dalár-ügyet veszélyezve látja. Indítványozza tehát, hogy a közös műdarabok egy évvel előbb küldessenek meg az egyleteknek és csak azok egyletek kelhetnek versenyre, melyek a kitűzött versenydarabokat már otthon előadták. Ezzel a cél eléretik, hogy készületlenül versenyre egy dalegylet sem fog jelentkezni. A javaslat szavazásra bocsátott és egyenlő szavazat jutott, a javaslatnak és Szegedi indítványának; az elnök szavazatával a javaslat javára döntött. Ily módon Szegedi indítványa az elnök szavával visszautasított. Mindazonáltal kilátás van arra, hogy a közgyűlés az ellenindítványt fogja magáévá tenni, mert annak helyességét a gyűlés utáni eszmecsere alkalmával a jelenlévők valamennyien belátták. A rendkívüli közgyűlés egybehívása december hó 28-ára határozottatott és ez érdekes gyűlés délelőtt 10 órától kezdve délutáni 2 órakor fejeztetett be.

— **Fölcsigázott pálinkaárak.** A város regale-albérője, Patzauer Miksa, mint említettük, magasabb tarifa szerint árulja a pálinkát, mint minőt a pénzügyminiszter az égetett szeszek árára megállapított. — E miatt a szegedi kir. pénzügyigazgatóság figyelmeztette is a várost, hogy albérőjét tiltsa el a szabálytalan áráktól, különben majd ő fog alkalmas tilalmakról gondoskodni. Hanem ehhez az eltiltáshoz még sok szó fér. A város ugyanis a regalét azon joggal vette bérbe a kincstártól, hogy azt teljes szabadsággal hasznosíthassa, a pálinkára vonatkozólag pedig albérőlőjének is ezzel a korlátlan joggal adta ki. Szerződés szerint tehát az albérő oly áron adhatná a pálinkát, ahogy neki tetszik. A tanács tehát a t. főügyésznek kérte ki egyelőre véleményét ebben az ügyben s csak annak alapján fog majd később határozni, mit csináljon albérőlőjével. Addig is bekívánta az albérőlőtől pálinka-árjegyzékét.

— **Elfogott rablók.** Dicséretes jó fogást csinált a szegedi rendőrség az alsótanyai újabb vakmerő rablások nyomozása közben. A két szervezett bandára oszló rablókat, akik, mint már előzőleg gyanunknak kifejezést adtunk, mindannyian s z a b a d k a i k, tegnap délig egy szálíg összefogdosta a rendőrség. Az előnyomozat befejeztével átadja a bandát a rendőrség a bíróságnak.

— **Népfölkelők a vasutnál.** Akik «fegyver alá» nem kellettek, valamikor kapások lesznek a vasutaknál, majd ha egyszer ki talál utni a mozgósítás. Sok vasuti tisztet ugyanis fegyverbe visznek ekkor, de hogy meg ne akadjon a közlekedés, népfölkelőket állítanak helyükre. Kapások lesznek ekkor a népfölkelők, de csak az intelligensebb fajtája, akiket a mozgósítás és esetleges háború tartama alatt rendes fizetés mellett vasuti tisztneknek fognak használni s azonfelül ez idő alatt a hadsereg sem

számol rájuk. «Gázi»-t is kapnak s a haza iránt is lerójják törvényszerinti kötelességüket így egyszerre. Mint ugyanis a fővárosból értesülünk, a kereskedelmi miniszter, a közös hadügyminiszterrel egyetértve, megkeresi a hatóságokat, hogy írják össze s jelentsék be a vasuti üzletvezetőségekhez mindazon intelligensebb népfölkelőket, kiket mozgósítás esetére a bevonulandó vasuti tisztviselők helyébe lehetne alkalmazni vasuti szolgálatra. Szegedről, mint értesülünk, 30 ilyen népfölkelőre lenne szükség.

— **A szegedi nótá Moszkvában.** A magyar nótát régóta ismerik és szeretik az orosz szent városban, Moszkvában, illusztrálja ezt az a körülmény, hogy a moszkvai katonai zenekar is játszik már magyar nótákat s legújabbban Dankó Pista szegedi zeneszerző «Nem forog a dorusmai szélmalom» híres nótáját is fölvette műsorába. Dankó Pistát, Szeged genialis cigány poétáját talán ez a körülmény is, de leginkább azon forró vágy, hogy szegedi földön termett nótáit ismerjék meg a külföldön is, tizenhatod magával, (tiz cigányleány és öt cigánylegény) ma folkeredik s elindul nagy Oroszország egyik legfényesebb városába, a császár-koronázó Moszkvába. A tizenhat tagból álló szegedi cigánytársaság egyedüli műsora Dankó-féle nóták lesznek (a karmester maga Dankó Pista lesz). Ezeket énekelik a moszkvai Petrovsky-parkban a szegedi cigányleányok s ezeket hegedülik majd a barna fiúk. A Petrovsky-parkban, — mely Moszkvában az, ami Budapesten az Orpheum, — most is működik magyar ének- és zenekar, az igazgató özv. Török Winkler Elvira asszony (székely származású nő) Moszkvából egyenest azért tette meg a nagy utat Szegedre, hogy Dankó Pistát kivihesse Oroszországba. Megemlítjük még, hogy férfiak és nők szép eredeti magyar ruhába öltöztek, s együttesen egészen festői látványt nyújtanak. — Bizonyosra vesszük, hogy a muszkák hamarosan megkedvelik a szegedi nótákat s rövid idő múlva dudolni fogják a jéggel, hóval borított kunyhókban is.

— **Eljegyzések.** Kaptuk a következő családi értesítést: «Van szerencsém értesíteni, hogy Bleyer Fanny kisasszonyt, Bleyer Adolf nagylaki földbirtokos leányát Nagylakon eljegyeztem. Szeged, 1890. november hó 10-én. Dr. Balassa Ármin, ügyvéd.» — Práger Zsigmond, m. kir. vasuti gépészmérnök, cs. és kir. tartalékos tüzérhadnagy, a szegedi fiatalság előnyösen ismert tagja, eljegyezte Baján Schön Honóra kisasszonyt, özv. Schön Mórné kedves és művelt leányát.

— **Terjed a világosság.** A m. áll. vasut igazgatósága részanta magát, hogy a szegedi állomáson eltünteti az ósdiás petróleum-lámpákat s ezek helyett, úgy az indóház-épület termet, hivatali helyiségeit, mint az indóház előtti teret s a pályaudvart gázvilágítással látja el. Ideje is már ennek az ujtásnak, mert az ország második városa indóházában falusias színezetet kölcsönzött a sok pislogó petróleum-lámpa. A m. áll. vasut igazgatósága a gáz bevezetése miatt már érintkezésbe lépett a szegedi gázgyár igazgatóságával s néhány hét múlva az élen forgalmu helyet gázlámpák fogják bevilágítani.

— **Az árvaházi számadások.** A belügyminiszter, mint jeleztük, azon észrevétellel küldötte vissza a városhoz az árvaház tavaszi zárszámadását, hogy abban az ingók és ingatlank értéke nem felel meg az 1886. évi számadás adatainak. Ez iránt fölvilágosítást is kért a várostól, mit tegnap adott meg a tanács abban, hogy időközben az igazgató-változásokor új becslést tettek az árvaház vagyonaire s ez a kihelyesbített becslés hozta létre az érték-különbözetet is.

— **Ellopott vasuti jegyek.** Három hét előtt a m. áll. vasut pénztárosnőjének két ismeretlen nő vasuti jegyeket kínált eladásra. Míg a pénztárosnő a vasuti jegyekkel az állomás főnök hivatalába szaladt, a két nő eltűnt. Hosszas puhatólózás után kiderítette a rendőrség, hogy a még bélyegtelen je-

gyek honnan származtak. A bűnöst megtalálták az egyik elemi fiúiskola utolsó padjának utolsó helyén. Ott ült Hegedűs István, tízéves legényke, aki az abc-ét a b betűig ismeri még. A kis bűnös vallott. A m. áll. vasut indóház alatti pinczében dolgozott, a kis ficzkó ott lézengett a pályaudvaron s ahogy meghallotta a kalapácsütés zaját, lábujjhegyen leosont a pinczébe, elbújt a sötétségben egy sarokba, ahol valami kis ládát fészített ki, onnan vett annyi II. osztályra szóló jegyet, amennyi csak a zsebébe elfért. A rendőrség most tovább kutat a nótá után.

— **Gyászjelentés.** Résztvétel vettük a következő gyászjelentést: «Özv. Winkler Andrásné szül. Oester Katalin, valamint gyermekei: József, Lajos, Emilia, egy unokái és számos rokoni nevében fájdalomtelt szívvel jelenti forrón szeretett férje, atyjuk, nagyatyjuknak Winkler András nyug. városi tisztviselő, 1848/49. huszár főhadnagy folyó hó 9-én délelőtt 12 órakor, 66 éves korában, rövid szenvedés után történt gyászszos elhunytát. A boldogulnak hült tetemei f. hó 11-én d. u. 4 órakor fognak a váradi-utca 7. sz. lakmú áráról az alsóvárosi sírkertbe örök nyugalomra tétetni. «Áldás lengjen hamvai fölött!»

— **A tanító-képezde.** Mint jeleztük, dr. Faragó Ödön t. főorvos jelentést tett a hatóságnál az iránt, hogy a szegedi tanító-képezde helyiségeiből az I. és II. osztály s a gyakorlóterem egészségtelen. Az osztályoknak áthelyezése e miatt sürgős dologgá vált. A tanács megbízásából tegnap megvizsgálta a kifogásolt helyeket egy bizottság Scheer Simon v. osztálymérnök vezetésével a tulságos nedveseknek s a cizra alkalmatlanoknak találta a szobákat. Új helyiségeket keresett s talált is a bizottság ugyanazon ház I. emeletén, melyben a képezde eddig is volt. A Szabó Mihály-féle ház I. emeletén ugyanis czélszerűen lehetne rendezni új helyiségeket. A bizottság véleménye szerint azonban az új helyek szükség lennének s a tantermek kellő berendezése végett a most használt szobákat is újra használatba kellene venni. Ez azonban csak akkor lenne egészségügyi szempontból megengedhető, ha az egészségtelen szobák falait kiaszfalozná s vízmentes önbetétekkel látnák el, a nedvesség ellen. A bizottság ily értelmű javaslatot fog be terjeszteni a tanácshoz, amely különben ildomosságból bizonyára azt is meg fogja tenni, hogy a tanító-képezde áthelyezésének kérdésében a csanádi püspököt is megkérdezi, mint az intézet felügyelőjét.

— **Az akasztott hagyatéka.** A hétszeres rablógylkos, Gyömbér Pál hagyatékát tegnap délelőtt árverezte el a szegedi kir. törvényszék udvarán Holcsy Andor bir. végrehajtó. Az «emlékek»-ből még annak a kötélnak ára sem jött ki, amivel ezt a félig állat rablógylkost másvilágra küldötte a tavasszal Kozarek. Az összes ingóságok 75 krajczárért keltek el. Azt a nevezetes furkót, melyet a gonosztevő utolsó gylkosságánál használt, Nyáry Imre tszéki szolgá vette meg 1 krajczárért s ugyancsak elbámult a «szerencsés» vevő, hogy ezzel az alig markolható, gyökérvégű ügyetlen tuskóval hogyan lehetett oly «ügyesen banni». A Tisóczky-pár meggyilkolásánál használt balta Winkler Salamon jeles «archeológus»-unk birtokába jutott.

— **Két öngyilkosság.** Ugy látszik, ebben a szomorú időben, mikor az ember nem lát egyebet, mint ólomszínű felleget, egyre szakadó piszkos esőt és még piszkosabb sárt, mindenütt könnyebben megválnak a világtól azok a gyöngye teremtesek, akik azt hiszik, hogy nem bírják tovább vonzolni az élet terhet. Tegnap ketten is akartak szabadulni az élettől. Az egyik, fiatal leány, bűnbánó Magdolna, aki meg akart javulni, s hogy megóvhassa magát a további bűnhődéstől, ki akart menekülni a nagy világból a szikes koporsó sötétjébe, öt csomag gyufát áztatott föl tejben. A tejben fölázott gyufát még szombaton itta meg s a Hobiárt-pasa-utca 35. számú házban lakó rokonai csak tegnap, hétfőn hívtak orvost. Aigner Károly dr. ker.

orvos konstataulta, hogy a leány áldott állapotban van. Életben maradásához alig van remény. — A másik öngyilkosságot egy Hajdu János nevű 19 éves fiú követte el az alsótanyán. Vasárnap éjszaka mulatott, reggel felé vetődött haza. Azt mondta az apjának, ő nem dolgozik, úgy sem lesz gazdag, ha másképp nem lehet megélni, inkább meghal.

— Pedig, fiam, nem lehet másképpen megélni, — szólott az apa.

Egy óra múlva Hajdu János beváltotta borzasztó ígértét. A kamra nyitott ajtaján észrevették a mestergerendáról lecsúsgó mozdulatlan testet. Mikor odarohantak hozzá az apja és az anyja, a fiú halott volt.

Szomorú jelenség, hogy az «élet-undor», a modern kórok e legborzasztóbbika, átplántálódott már a nép közé is s pusztít a tanya egyszerű fiai között.

— **Eltűnt nő.** Müller Sarolta, egy tiszteltre méltó agg nő rejtélyes eltűnésével mély bánatba ejtette nagyszámú családját. Müller Sarolta két nap előtt hagyta el vejét, aki hétvezér-utca 23. számú házban lakik, azóta nem adott maga felől hírt. Az alacsony, sovány nőn eltávozásakor sötétbarna eskőpeny volt.

— **Tiszta a gáz.** Az utcákat világitani a káró gáz, mióta Szegeden a gázvilágítás van, a múlt hóban felelt meg először a szerződés azon pontjának, hogy 1⁰/₀-nál több szénasavat nem tartalmazhat. Csónka Ferenc városi vegyész jelentése konstatálja ezt a kedvező eredményt, ami a gázvilágításnál legutóbb berendezett szénasav-elyelő készüléknek köszönhető.

— **A drótos feje.** A fazekak és egyéb cserépedények reparálói idáig arról voltak híresek, hogy minden lyukat beföldöznek s a széttrött részekből ismét egy egészet csinálnak, de hogy ők maguk is szeretnek törni, lyukat lékelni, csak tegnap sült ki. Két drótosot belyukasztotta a harmadiknak a fejét, akik véresen szállítottak be a kórházba. A betört fejű drótos Gerát Ferenc, az ellenfelei Rálik József és Sablatura János. Most mind a három drótos feje bajban van. Egyik a kórházban gyógyul, a másik kettő a tömlőz felhomályában busul.

— **Szabályrendelet készülöben.** A város borjuvágási szabályrendelete sok tekintetben nem felel meg többé s követelményeknek. Főleg a levágható borjuk korát illetőleg nagyon ingadozó és czélszerűtlen. A tegnapi tanácsülésben szöbajött a szabályrendelet hiányossága s elvben el lett fogadva egy újnak alkotása.

— **Szomjas huszárok.** A szegedi új lovas-kasznárnyában november 6-ától másnap délig szomjazott huszár, paripa egyaránt. Ekkor bizonyult először silánynak az a végső szükségéből elővett gondolat, hogy az új kasznárnyat, míg vízvezetékét nem kaphat, vízzel a város lássa el lajtokkal. A lajtok az egyszer, feledékenységből-e, vagy lóhiányból, nem vittek vizet a huszároknak. A katonai parancsnokság nyomban panaszt is tett a városi hatóságnál e miatt; ez aztán tegnap intézkedett, hogy másszor elő ne forduljon ilyen rendtelenség.

— **Ragályos betegségek.** Dr. Faragó Ödön t. főorvos rendes heti jelentése szerint Szeged területén a múlt héten 8 vörheny, 3 álhimlő, 3 kanyaró, 1 hőkhurut s 3 trachoma-eset fordult elő. A ragályos betegségekben senki sem halt meg.

— **Kiürült kasznárnya.** A sörházi laktanyát augusztus hó óta megszállva tartották a honvédtartalékosok, akik 700 főnyi «sörványok»-ban «Manlichert» tanulni vonultak be az 5. honvédgyalogezredhez. A Manlicher-tanfolyam a napokban véget ért, kiürült a kasznárnya is, melyet tegnap vett újra át a hatóság a honvédségtől.

— **Videki zsurnalisztika.** Zentán Kozics Aladár szerkesztésében új hetilap indult «Zentai Néplap» czimmel. Zentán ez a harmadik lap.

— **Megrémült sereg.** A fiatal, tetterős adóügyi szenátor ugyancsak szétűtött a városi végrehajtók seregében. Nagy a rémület az exekutorok közt; azza is szözik már a hivatalától, aki

ellen még fegyelmi vizsgálatot sem indított dr. Fodor Károly tanácsnok. Tegnap is leköszönt hivataláról egy végrehajtó, Rosenfeld Sámuel. A polgármester a lemondást tudomásul vette.

— **Alsóvárosi társalgó-egylet.** Nagyszámu tagok jelenlétében, rendkívüli érdeklődés mellett tartotta meg tegnap délután az «Alsóvárosi társalgó-egylet» újraalakulási közgyűlését. A megválasztott tisztikar névsora garancziát nyújt arra, hogy az új életre ébredt társalgó-egylet ismét virágzásnak indul a társadalmi téren még inkább teljesíteni fogja azt a missziót, melyet első megalakulásakor célul kitűzött. A társalgó-egylet múlt évi forgalmának kimutatása a következő: Bevétel 189 frt 24 kr. Kiadás 186 frt 50 kr. Pénztári maradvány 2 frt 74 kr. Az egyleti vagyon értéke 551 frt 10 kr. A könyvtárt használta 220 tag, 358 művet olvasott. A múlt évi jelentés tudomásvétele után, a választmány ajánlatára a közgyűlés egyhangulag kimondta az újraalakulást. A közgyűlés lelkesedéssel választotta meg tiszteletbeli elnökké Pálffy Ferenc polgármestert, alelnökké pedig Ambrózy Ferenczet. Az újjáalakult egyelet a tisztikart ideiglenes minőségben megválasztotta. Elnök lett: Móricz Gábor; alelnök Andrássy Ferencz dr.; igazgató Farkas Antal; ügyész Kovács József; pénztárnok Bödő Nándor; könyvtárnok Kiss Ádám; h. könyvtárnok: Rózsa Lajos; jegyző Tanács Imre. Választmányi tagok: Csonka Sándor, Daróczy Elek, Endrényi Lajos, Gróf Sándor, Kövessy József, Molnár János, Ocskay Mihály, Sári János, Szél Andor, Dr. Szűts József, Zsoldos Lajos, Spéltz Gyula, Német György és Mészáros József. Kész örömmel üdvözlöjük az új tisztikart s bizunk abban, hogy működésük dus eredményt fog találni az egylet fölvirágzásában.

— **A szivar- és dohányfogyasztás a folyó évben.** 1889-ik év szeptember havában a dohány- és szivarfogy. után befolyt a jövedékhez 2.922,600 frt, 1890-ik év szeptember havában 3.246,600 frt; tehát 1890. szeptember havában 324,000 frttal több folyt be. Az idén 1890. szeptember hó végéig (tehát 9 hó alatt) összesen 1.065,000 frttal több vétetett be, mint a megelőző év hason szakában. A dohánygyártmányok fogyasztásában mutatkozó rohamos emelkedés mindenestre örvedetes tudomásul szolgálhat. Mert egyrészt a dohánysempézset csökkenésére enged következtet vonhatni, másrészt meg a népvagyonosság és forgalom növekedésére.

S z i n h á z.

Suhancz.

Konti lejátzott operette-je került színre tegnap H. Pauli Mariskával, kis közönség előtt, talán azért is, mert a színlap elhibázta a szereposztást.

Hanem ez a kis közönség is jól mulatott és sokat tapsolt H. Pauli Mariskának, aki tegnap is az ismert kedvességgel s diskkrét játékkal adta a Suhanczot. Énekszámával is zajos tetszést keltett; kuplét mind megújrazták. Mellette Pourma Henriette énekelt kitünően, Fóris, Sziklay pedig igyekezett az egész előadás alatt ébren tartani a közönségben a derült hangulatot.

— **Színházi hírek.** Székely Kornélia betegsége miatt még mindig akadályozva lévén Szegedre jövetelében: a csütörtökre hirdetett «Lecouvreur Adrienne» előadása a jövő hétre marad. A műsor ennek folytán így állapított meg: holnap Niniche H. Pauli M., Makó, Réthey, Fóris, Sziklay és Mezeyvel a főbb szerepekben. Csütörtökön «Vadorzóka», pénteken és szombaton: «Pünkösdi Flórenczben», új operette elő-

szór. Vasárnap délután «Falurózsza», este «Csikós». Az igazgatóság elfogadta Palotás Fausztin «Táltos» című népszínművét. A társulat most készül a Szinitanoda, Fityfirity ujdonságokra, továbbá a Mikádó-ra s a Traviata operára, melyek még e hó folyamán gyors egymásutánban színre kerülnek.

VÁROSI SZÍNHÁZ.
Évadberlet 41. Haviberlet 11.
Kedden, nov. 11-én
ÖRÖK TÖRVÉNY.
Színmű 3 felvonásban. Irta: Csiky Gergely.

SZEMÉLYEK:

Orlathy György, törvényszéki elnök . . .	Molnár.
Anna, neje	Ebergényiné.
Judit, leányuk	B. Kükemezey.
Sylvia, Orlathy leánya első házasságából . . .	Cserni B.
Marcel Samu, gazdag amerikai	Sziklay.
Bella, neje	Ardai I.
Szentgróthi Mihály	Fenyéri.
Aberthi Vilmos, földbirtokos	Bódy.
Mányi Gusztáv, Orlathy rokona	Réthey.
Rozgai Endre, Orlathyné unokaöccse . . .	Bagi.
Komlódi Tamás, törvényszéki bíró	Bátori.
Egyed Lajos, aljegyző	Fóris.
Gyapolyi Ádám, ügyész	Bánáthy.
Bodroginé	Váradiné.

Kezdeté 7 órakor.

Holnap: Niniche.

Törvénykezés.

A félmillió ternő pöre.

(Tizenegyedik nap.)

— Eredeti tudósítás. —

Temesvár, nov. 10.

A végtárgyalást ma 9 órakor folytatták. Három tanút hallgattak ki és pedig először is Simu Traján jerszegi gör. kel. lelkész, ki Joannovits Istvánt gyermekkorá óta ismeri. Többször találkozott vele s emlékszik, hogy Joannovits István említette, miszerint Hergattól egy izben 2000 frtot kért kölcsön azonban Hergatt nem adott kölcsönt. Kért kölcsönt Farkas Menyhértől is, aki szintén nem adott. Ezért Joannovits István szörnyen dühös volt s fenyegetődzött, hogy majd megbosszulja magát.

Kihallgatták továbbá Petrits Hia-dort, kinek Püspöky állítólag 1885-ben értékpapirokat vásárolt. Tanu megengedi, hogy vásárolt nála Püspöky, de nem emlékszik rá.

Kardos Dávid budapesti butor-kereskedő emlékszik, hogy július hó 24-én, hétfőn Farkas Menyhért nála volt. A kir. ügyész konstataálja, hogy július hó 24-ike kedden volt.

Ezután az iratok felolvasását folytatták, még pedig először is Gecsóné anyagi viszonyait illetőleg, melyekből kitünik, hogy Gecsóné kedvező anyagi viszonyok között élt. A pesti hazai első takarékpénztár értesíti a kir. törvényszéket, hogy ott Farkas Menyhértnak 1888-ban 1500 frtos betéte volt.

Hacker Mór írásbeli vallomása szerint Püspökyék anyagi viszonyaira vonatkozólag semmiféle felvilágosítást sem tud.

Burghardt Imre vallomását olvasták ezután fel, ki halotta, hogy Hergatt Péternel 30 drb ezer frtos bankjegyet láttak. A forrást is megnevezi.

Az iratok felolvasása után Eötvös védő több előterjesztést tesz tanuk kihallgatása iránt, valamint, hogy a tokok Püspökynek és Szobovitsnak fölmutattassanak. Meglepő volt Eötvösnek az a bejelentése, hogy Ádám Pál, aki betegen fekszik, tanusítványt állított ki. A tanusítvány szerint Ádám Pál jul 30-án a vizsgálóbírónál az összes 90 tokot megvizsgálta s azokat egyformáknak találta. Tíz nap mulva a vizsgálóbíróval találkozáván, ez azt mondá neki, «vannak már sötét to-

kok». Eötvös a közjegyző által hitelesített tanusítványt átadta a törvényszéknek.

Ez és a tanuk megidéztetése iránt tett előterjesztések miatt a törvényszék a bizonyítási eljárást ma sem fejezhette be. De minthogy a tanuk megidéztetése időt igényel, elnök a végtárgyalást bizonytalan időre elnapolta. Valószínűleg csütörtök vagy pénteken folytatják. A tanuk kihallgatása egy napot vesz körülbelül igénybe, pár napra tartják a véd- és vádbeszédeket. Az ítélet kihirdetése a jövő héten lesz!

Közzgazdaság.

A budapesti gabonátözsderől.

— Nov. 10. —

Buzát ma mérsékeltén kínáltak, a véltelkező korlátolt, az irányzat nyugodt volt és 18,000 mm. kelt el.

Készbuza változatlan.

Határidő üzlet.

Déli tőzsdén:

Buza őszre, 1891:	8.04
Buza tavaszra:	8.17
Tengeri majusra 1891:	6.32
Zab tavaszra:	7.42
Repcze:	13.75

Esti tőzsdén:

Buza tavaszra:	8.14—8.16
Tengeri maj. —jun.-ra 1891:	6.30—6.32
Zab tavaszra:	7.41—7.43
Káp. repcze	13.70—13.80

A budapesti terménytőzsderől.

Terményekben mérsékelt volt a forgalom. Zsírúru nyugodt. Városi disznózsír hordóstu 54, novemberre 52.75—53.50, boszniai szilva 100 drbos 15.50—15⁵/₈, 85 darabos 16¹/₈—16.25, szeb 100 darabos áru 15.50, 85 drbos 16 frttal kelt. Vörös here minőség szerint 48—50.25 frttal kelt.

A budapesti értéktőzsderől.

A kedvező külföldi hírek következtében a tőzsde hangulata kedvezőbb volt és a forgalom élénkült. A bankrészesvények csökkentek. A közlekedési értékek részben lanyhultak. A heiyi papírok iránt kevés érdeklődés mutatkozott. A forgalom korlátolt maradt. A valuták szilárdultak.

Délutáni zárlat:

Osztr. hitelrészesvény	302.40—302.60
4% aranyjár.	102.17 ¹ / ₂
Magyar hitelr.	348.35—348.50

Esti zárlat:

Osztr. hitelr.	302.60
4% aranyjár.	102.15

Kőbányai sertés-keresk. csarnok jelentése.

1890. nov. 10.

Az üzlet változatlan

Magyar, urasági, öreg, nehéz	41.—	frtöl	42.50	frtíg.
„ „ fiatal, „	43.—	„	43.50	„
„ „ közép „	44.—	„	44.50	„
„ „ könnyű „	45.—	„	45.50	„
„ közönséges (szedett) nehéz „	—	„	—	„
„ „ közép „	43.—	„	44.—	„
„ „ könnyű „	42.—	„	44.—	„
Szerbiai nehéz „	42.—	„	42.50	„
„ közép „	42.—	„	42.50	„
„ könnyű „	40.—	„	42.—	„

Sertéslétszám: Nov. 7-én volt készlet 110,930 drb, 8—9-én felhajt. 1921 db, elszállított 2152 drb, maradt készletben 110,699 drb sertés.

Táviratok.

Rudolf-emlékkép.

Budapest, nov. 10. (A «Szegedi Híradó» eredeti távirata.) Ő felsége a király a magyar tudományos akadémia kérelmére elhatározta, hogy Rudolf trónörökösnek — mint az akadémia néhai tiszteletbeli tagjának — életnagyságu arcképét az akadémia számára lefesteti.

A beteg kiráyleány.

Budapest, nov. 10. (A «Szegedi Híradó» eredeti távirata.) Lichteneggből érkező sürgöny szerint Mária Valéria főhercegnő egészségi állapota immár annyira javult, hogy pár nap múlva ágyát elhagyhatja.

Az Ugron-párt értekezlete.

Budapest, nov. 10. (A «Szegedi Híradó» eredeti távirata.) Az Ugron-párt mai értekezletén a kereskedelmi-, földmívelési- és igazságügyi tárczák költségvetését tárgyalta. A házban az igazságügyi tárcza költségvetésének általános vitájában Komjáthy és Zboray fognak felszólalni.

Képviselőjelölés.

Budapest, nov. 10. (A «Szegedi Híradó» eredeti távirata.) A főispánná kinevezett Beniczky Ferencz kerülete — a bánát-komlósi — megüresedvén, az ottani kormánypárt már állított is jelöltet Belicska Benjamin árvaszéki elnök személyében.

Csanádmegye főispánja.

Budapest, nov. 10. (A «Szegedi Híradó» eredeti távirata.) A félhivatalos esti lap megczáfolja azt a hírt, mintha Lonovics csanádmegyei főispán menni szándékoznék s utódjául Rónay Jenő torontáli alispán volna kiszemelve.

Egy főúr halála.

Budapest, nov. 10. (A «Szegedi Híradó» eredeti távirata.) Az Esterházy grófi család seniora, a 84 éves gróf Esterházy Mór elhunyt Csákváron (Fehérmegyében) agyszélhűdés folytán. A szomorú emlékü abszolutisztikus korokban játszott különösen nevezetes szerepet s 1861-től 1866-ig mint tárcza nélküli osztrák miniszter nagy befolyást gyakorolt a monarchia történetére. Az ő befolyásának tulajdonították annak idején a Schmerling-miniszterium alatti kiegyezési kísérletek megghiúsulását. 1866. okt. 30-án vonult vissza a magánéletbe s azóta nem is szerepelt többet.

A pártklubokból.

Budapest, nov. 10. (A «Szegedi Híradó» eredeti távirata.) A szabadelvűpárt ma este tartott értekezletén vita nélkül megszavazottnak mondta ki az igazságügyi és kereskedelmi miniszterek tárczáinak költségvetését, elítélve a minisztereket. Holnap a földmívelési tárczára kerül a sor.

A függetlenségi és 48-as párt ma este tartott értekezletén a kereskedelmi tárcza költségvetését tárgyalta, Törs Kálmán előadása mellett. A párt álláspontját az általános vitában Törs Kálmán fogja kifejezni.

Reményi Ede Magyarországon.

Budapest, nov. 10. (A «Szegedi Híradó» eredeti távirata.) Hirneves hegedűművész hazánkfa, aki 15 év óta nem volt hazájában s jelenleg Párisban tartózkodik, mielőtt Európát végleg elhagyná, bucsuhangversenykörutat rendez Magyarországon nov. 22-től január 4-ig. A hangversenye-

ket Budapesten és a nagyobb vidéki városokban fogja rendezni. Újévtől kezdve 8 évre Amerikába van szerződötve.

A király vadász-szerencséje.

Budapest, nov. 10. (A «Szegedi Híradó» eredeti távirata.) Király ő felsége naponként szentel most néhány órát a vadászatnak. Nov. 8-án egy emsét lőtt lesből, ugyanakkor Lipót herczeg egy vadkant hozott terítékre. Nov. 9-én pedig hajtóvadászat volt, melyen ő felsége egymaga elejtett 94 fácánt és 31 nyulat.

A Keresztur határában ma rendezett róka-üzésben Gizella fhgnő is résztvett férjével, Lipót bajor herczeggel.

A királyi táblák széthelyezése.

Budapest, nov. 10. (A «Szegedi Híradó» eredeti távirata.) Merőben téves több lap azon híre, mintha a királyi táblák decentralizálása jövő évi márcziusban fogna megtörténni, mert a széthelyezés — mint azt az igazságügyi miniszter a pénzügyi bizottság előtt is kijelentette — 1891. évi május elsején fog tényleg életbe lépni.

A szerajevói hadsík.

Budapest, nov. 10. (A «Szegedi Híradó» eredeti távirata.) Mint Szerajevóból távirják, a mekkai zarándokok, akik a kolera miatt hosszú ideig voltak hajóstul vesztegárban, tegnap jó egészségben hazaérkeztek s a pályaudvarban, hol nagy néptömeg gyűlt össze, Kutschera báró polgári adlatus fogadta őket. A pályaudvarról a zarándokok a kormánypalotába hajtatnak, hol Appel bárónál tisztelegtek. Nezir effendi, a zarándokok vezetője, megköszönte a kormány gondoskodását és ő felségét éltette, mit a jelen voltak lelkesülten visszhangoztattak. Mindössze 56 zarándok tért vissza; tizenhatan meghaltak, hatan közülök kolerában.

Nagy szerencsétlenség.

Budapest, nov. 10. (A «Szegedi Híradó» eredeti távirata.) Prágából jövő sürgöny szerint ott ma egy épülő négyemeletes ház tetőpárkányzata leszakadt s délig 4 halottat és több súlyosan sebesültet huztak elő a romok alól.

REGÉNY.**ASSZONY NÉLKÜL.**

— Eredeti regény. —

Írta: KEMECHEY JENŐ.

25

(Folytatás.)

— Oh én tudom, — csattogott vissza a leány, — hogy én vagyok a Béla ideálja. Mikor a kolostorba jártam, ő már jogász volt: mégis, ha találkoztam vele, mindig haza kísért s úgy nyilatkozott, hogy én vagyok a legkedvesebb gyermek. Csak nem tudja most, hogy én már nem vagyok gyermek. Nem veszi észre, hogy én már nagy leány vagyok, hogy nekem már, — hasztalanul mosolyog a bácsi, — lehet ko-

molyan udvarolni; hogy én, igenis! nem járok már térdig érő szoknyában, nekem már nem lehet mondani, mikor ő Kornél-nak teszi a szépet, hogy: «ugyan édes Leonka, adjon egy szál gyufát». Hogy én, ... itt zokogásba fult szava, — a bácsi kinevet.

Ráhajtotta fejét a Dénes vállára s úgy zokogott.

— Majd megbánja még a bácsi, hogy kinevetett.

Dénésnek jól esett ez az édes melegség, ez az eleven tűz és naiv ártatlanság. Magához ölelte a gyermeket, megsimogatta arcát s fejére nyugtatá állát.

— Ne sirjon édesem; majd megmondom Bélának, hogy — igenis! — ön már nem jár térdig érő szoknyában, hogy ön már nagy leány és hogy önnek már lehet kemolyan udvarolni.

— És nem lehet tőlem gyufát kérni!

— Igen! Gyufát kérni. Hisz ez szörnyűség.

— Ugy-e az? És még hogy kérte! Rám se nézett. Csak úgy félvállról szól oda hozzám s hátranyújtotta a kezét, hogy én majd mindjárt futok neki gyufáért.

Ezt a szót méltatlankodva, gyűlölettel mondotta ki s Dénesre emelte tekintetét.

Ez fölkapott egy tartóval az asztalról s néhány szálat a parkettre sujtott.

— Tapossa össze gyermekem.

A kis Leonka kitört dühvel toporzékolt a szegény gyufákon. Egy aztán nagy pattanással lángbakapott a lábacska alatt, amitől megrezzenve röpült a gyámapai kebelre.

— És mit keres ő Kornél mellett? Kornél már asszony.

— Azt is megmondom neki.

— Azután azt is mondja meg neki, bácsi. Nem. Azt még se mondja meg. Hanem ugy-e bácsi, — folytatta csicscsergését, hizelegve megsimogatva a Dénes arcát, — megkéri a nagymamát, vagy Kornélt, hogy vigyenek el engem a megyei tisztviselők báljára, Béla is ott lesz, ő is tisztviselő: megyei tiszteletbeli aljegyző. De eljön a gyámatyus is és én vele fogok táncolni, Bélával pedig nem.

— Azt nem tehetem, édesem — felelte Dénes, — mert én nem járok vigalmakba és én nem szoktam táncolni, azaz még soha meg se kísértem.

Leonka hitetlenül rázta meg fejcsékéjét. Barna, göndörbe hajló frou-frouja meglibegett nyílt, tiszta homlokán. Egy kicsi, halavány rózsza volt a hajába tűzve, az oda hullott a Dénes ölébe. Egy-két szírom ki is foszlott a zöld kocsányból.

Leonka utána kapott a rózsának s a tükör elé futott, hogy hajába tűzze. De aztán még inkább fölvidult arccal állott Dénes elé, kissé meghajolt s gyámatyja gomblyukába huzta a rózsát és hátrább szökte, tapsolt a kis kezeivel.

— Mennyire illik a bácsinak. Jöjjön, jöjjön ide a tükör elé.

Megfogta a Dénes két erős kezét s vonta magával az álló tükör elé. Ott még egyszer megigazította a rózsát s karját beleüzte a Dénesébe s előre nyújtott fövel nézett a tükörbe.

— Látja, látja, milyen pompás.

Dénés mereven bámult maga elé. Nem a rózsát látta, hanem a vállaira hajolt, su-

gárzó rózsaszarcsot. Ezt a megtestesült üdeseget, ezt az aranyos májusi hajnalt, amely ragyogott, nevetett és melegített.

Hosszan, ámulattal nézte ezt a leányfőt és szokatlan gyönyör szállt tőle a szívére. Szinte könnyebbnek, fiatalabbnak érezte magát.

Ugy tudott volna most röpködni, föl a végtelen magasságba, csak szárnyai volnának. Mintha csakugyan azok is volnának s nem is itt lenn a földön érezné magát. Szédülés fogta el egy pillanatra s fejét lehajtotta a Leonkáéra. Szeretett volna valamit mondani, de suttogásba fult remegő ajakán a szó:

— Kedves, kedves tündéralmom.

Amint ezeket suttogta, két könyccsepp csillant meg szemeiben. Lassan végig gör-

dültek arcán s a Leonka kezecskéjére csöppentek.

Mit gondolt, mit érezhetett, hogy köny gyűlt szemeibe, a Fejér Dénes szemeibe. A megifjodás, új életre születés hajnalának harmata ez a két könyccsepp.

Leonka ijedten kapta föl fejét, amint kezén érezte a meleg könyvet. A Dénes arcába mélyesztette tekintetét.

— Istenem, a bácsi sir.

Gyöngédén szívére szorította a leány fejét s átváltozva, boldog embernek érezte magát.

(Folytatása következik.)

Szerkesztői üzenet.

B. R. Egy kis fészülés után egészen élvezhető rövid csevegés. Kérjük a nevét.

Időjárás.

Szeged, nov. 10. reggel 7 órakor.

Légnyomás mm. 760 +	Hőmérséklet Celsius	Légrel. v. s. g. %	Felhőzet 0-10	Szél iránya és erőssége 0-10	Csapadék 24 óra alatt mm.	Jegyzetek
49.7	7.7	98	10	DNy ₂	1.4	Légnyomás emelkedett, hőmérsék csökkent.

A meteorológiai m. k. közp. intézet időjárás-jelentése:

Budapest, nov. 10. (A „Szegedi Híradó” eredeti távirata.)

Budapesten a megelőző nap legnagyobb hőfoka $+12^{\circ}$, legkisebb $+5^{\circ}$ Cels.

Kilátás: Keleti és délkeleti szelek mellett, ködös délen részben esős kissé hűvösebb idő várható.

Felölős szerkesztő: Lipcsey Ádám.

Kiadótulajdonos: Endrényi testvérek.

483

Szeged és vidéke részére egyedüli és kizárólagos raktár kicsinyben és nagyban ENDRÉNYI TESTVÉREK papirnagykereskedésében Szegeden.

Minden létező cigarettapapírok között a legtekélyesebb és fölülmulthatatlan a valódi francia szivarkapapír

„LE GLORIA“

Joseph Bardou & fils-től Perpignan és Párisban.

60 nagy aranyérem, 16 nagy díszokmány, 20 „Hors Concours” okmány.

Hüvely-különlegességek: „LE GLORIA” és „VRAI GOUDRON.”

CHOCOLAT MENIER

LEGNAGYOBB GYÁR A VILÁGON.

Napi eladás: 519

50,000 kiló.

Kapható minden fűszer-, esemege-üzlet és cukrászdában.

4614. sz.

517-1-1

Faeladási hirdetés.

Az alulírt főerdőhivatal kerületében a csálai, pécskai és apátfalvai erdőgondnokságokhoz tartozó kincstári erdőségeken **f. évi november 17-től kezdve a törzsfáknak egyenként és csoportokban — tövön való eladása iránt a helyszínen szóbeli árverések foglalkoztatni, még pedig amíg az eladásra kitűzött fákból tart, hétfőn a csálai és az apátfalva-nagylaki vágásokban, kedden a csála-tersetyei és az apátfalvai, szerdán a pécskai erdőgondnokság kotu-főnlaki, csütörtökön a pécska-gedusi, pénteken a n.-sz.-péteri vágásokban.**

Az árverések mindenütt d. e. 10 órakor veszik kezdetüket, a vételár és bélyegilleték azonnal lefizetendő.

Lipca, 1890. évi november hó 5-én.

Magy. kir. főerdőhivatal.

3828/890. sz. Ó-Kanizsa község előjárásáról.

514-2-2

Hirdetés.

Ó-Kanizsa község tulajdonát képező, a hullámtérbe eső erdőterületekben több élő fűz- és nyárfa, mely különösen vályuk és teknyők készítésére használható föl, a f. évi **november hó 14-ik és következő napjain** a helyszínen, azonnali készpénzfizetés mellett, árverésen eladni fog.

Miről a venni szándékozók ezennel értesítenek.

Ó-Kanizsa, 1890. november hó 4-én.

Mihály Sándor,
közs. jegyző.

Nagy István,
közs. bíró.

VICTORIA budai keserűviz.

Hivatalos vegyelemzés szerint a föld legértékesebb keserűvize. 8 kiállításán kitüntette. Dr. Duschek tanár, udv. tanácsos Bécs, kitűnő keserűviz. Dr. Braun v. Fernwald tanár, udv. tanácsos Bécs, kitűnő hatású. Dr. Lambl tanár Varsó, legkitűnőbb hatású keserűviz. Dr. H. E. Roscoe tanár Manchester, nagy orvosi beccsel bíró viz. Dr. MacLagan tanár Edinburg, kitűnő forrás. Hasonlóan nyilatkoznak magyar, olasz, orosz, stb. orvosok.

Összehasonlítási táblázat,

458-10-10

melyből kitűnik, hogy a „Victoria” forrás a föld legerősebb keserűvizét tartalmazza. Az alantabbi számok a szilárd alkotórészek összegét mutatják egy liter vízben.

Victoria	58.05	Königs bitterquelle	37.55
Rákóczy	53.53	Szegedi József főhő	34.09
Franz Josef	52.29	Pülner Bitterwasser	32.72
Hunyadi László	51.07	Friedrichshaller	25.29
Hunyadi János	41.73	Seidschützer	23.21

Bővebb értesítés a körlevelekben.

Főlerakat: TÓTH PÉTER urnál SZEGEDEN.